

SUKTIMAUKTIKAM

PPT-2

SUBJECT- SANSKRIT

CHAPTER NO: 5

CHAPTER NAME: SUKTIMAUKTIKAM

CHANGING YOUR TOMORROW

Website: www.odmegroup.org
Email: info@odmps.org

Toll Free: **1800 120 2316**
Sishu Vihar, Infocity Road, Patia, Bhubaneswar- 751024

पञ्चमः पाठः
सूक्तिमौक्तिकम्

सामान्य उद्देश्य :

१ .छात्राः आचरव्यवहारः विषये सम्यक् जानन्ति ।

विशेष उद्देश्य :

१ .संस्कृतभाषायाम् अभिरुचिः उत्पादनम् ।

२ .भाषण- लेखन – पठन कौशलयोः रुच्यभिवर्धनम् ।

३ .शब्दार्थज्ञान सम्पादनम्, इत्यादयः ।

-विदुरनातः

प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।
तस्माद् तदेव वक्तव्यं वचने का दरिद्रता॥३॥

-चाणक्यनीतिः

पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः
स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः।
नादन्ति सस्यं खलु वारिवाहाः
परोपकाराय सतां विभूतयः॥४॥

-सुभाषितरत्नभाण्डागारम्

पर्यायलेखनम्—

पदानि

खलु

—

संसारे

—

निरर्थकम्

—

अश्वः

—

खरः

—

पर्यायपदानि

निश्चितरूपेण

लोके

व्यर्थम्

तुरङ्गः

गर्दभः

सन्धिः विच्छेदो वा-

पदानि

नास्ति

किञ्चिन्निरर्थकम्

अश्वश्चेद्

-

-

-

सन्धि-विच्छेदः

न + अस्ति

किञ्चित् + निरर्थकम्

अश्वः + चेद्

एकपदेन उत्तरत –

१. जीवने किम् आगच्छति गच्छति च ?
२. वित्ततः नरः क्षीणः कीदृशः भवति ?
३. प्रयत्नपूर्वकं कस्य रक्षणं करणीयम् ?
४. मनुष्यः कदा अक्षीणः एव तिष्ठति ?
५. किं श्रुत्वा अवधार्यताम् ?
६. श्रुत्वा किम् अवधार्यताम् ?

ODM EDUCATIONAL GROUP